

en uhyre Stade ved, at den er bleven uvidet til at gælde det hele Land. Thi disse Fæstemænd skulle, det kan jo ikke nægtes, leve, og i Provinsen er det ikke nogen lukrativ Forretning at være Fæstemænd endnu; men jeg tvivler ikke paa, at den Tid vil komme, da det vil blive en god Forretning, og naar det sker, gaar det jo ud over Befolkningen, baade over Husbond og Thyende, og det skaber Demoralisation. Loven vil ikke, tror jeg, komme til at virke saaledes, at den vil tilfredsstille Befolkningen, med mindre den faar en helt ny Skikkelse. Jeg omtalte ikke ved første Behandling det Standpunkt, som Mindretallet stod paa under Forhandlingerne i 1890—91, og som navnlig var det, at Fæstevæsenet skulde gaa over til at være en offentlig Virksomhed. Jeg tror, det var det heldigste for Kjøbenhavn's Vedkommende. Jeg betoner Kjøbenhavn, fordi der er uendelig Forstel paa Kjøbenhavn og Provinserne. I Provinserne vil det omtrent være umuligt at have et offentlig Fæstevæsen som her i Kjøbenhavn. Men her, hvor der lever $\frac{1}{5}$ af Befolkningen, og hvor der er saa stærk en Tilstrømning, bør der gøres noget alvorligt for at blive af med det Uvæsen. Straffebestemmelsen kan jeg stemme for, for den gør, som sagt, ingen Stade; men jeg tror ikke, at denne Vedtagelse i nogen væsentlig Grad vil formindstke det Uvæsen, der er. De Folk, som befattede sig med Smugfæstevæsenet, ere jo Folk, som ere vant til at gøre Bekendtskab med Arrester. Ere de uheldige og blive nappede en Gang, er det jo ikke saa farligt for dem at sidde en Maanedstid og affone Bøden ved Fængsel, de ere vant dertil. Men selv om vi kunde faa Smugfæstevæsenet slaaet ned, saa vilde Fæstevæsenet, saaledes som det er ordnet med disse 14 autoriserede Fæstekontorer, der ere af en saadan Bestaaffenhed, som de ere, og maa virke paa den Maade, som de gøre, ifølge Konkurrencen, ikke kunne undgaa at komme ind paa det demoraliserende, der ligger i, at man maa give 20—30—40 Kroner for at faa et Thyende. Fæstemændene maa i Konkurrencen absolut holde sig til Kapere, og det er dette Kapervæsen, som Loven ikke forbyder, der er saa demoraliserende. Det udtalte jeg ved første Behandling, det vil jeg udtale her, og det udtalte jeg, da Loven blev vedtagen i 1890: Kunne vi ikke blive af med det, saa faa vi ikke ordnet vort Fæstevæsen saaledes, at det vil blive tilfredsstillende. Med disse Ord skal jeg slutte.

Justitsministeren (Melleman): Jeg skal kun bemærke dertil, at Loven af

1891 blev jo saadan, som man her i Rigsdagen vilde have den, og det var jo her i Rigsdagen — det var for øvrigt i Folketinget — at man ønskede den uddvidet til hele Landet, saa vidt jeg husker. Men hvad den her foreliggende Sag angaar, har jeg ikke tænkt mig, at man allerede, nu saa hurtigt skulde optage hele det store Spørgsmaal til ny Forhandling, men kun se at bøde paa en af de mest iøjensaldende Ulemper, og der ser jeg ikke anden Vej at gaa end den at skærpe Straffen. At dette ikke vil fuldstændig udrydde Ondet, tvivler jeg ikke paa, at den ærede Taler har Ret i; det vil man vel overhovedet ikke kunne opnaa i denne Verden ganske at udrydde visse Lovovertrædelser og Forseelser, som man ikke holder af. For saa vidt man mener, at de her skærpede Bødestraffe ikke vilde hjælpe, kan jeg ikke sige andet, end at det ikke forekommer mig, at man kan gaa videre end at sætte Bøderne saa højt, at derved det Forhold hindres, at Folk kunne tjene Penge ved Overtrædelse af Loven. At gaa videre i Forhold af denne Natur, som jo kun er Politiforseelse, synes jeg ikke godt kan gaa an, og, som jeg bemærkede forrige Gang, det kan gerne være, at det ogsaa vilde hjælpe en Del, hvis man satte Straf for den Husbond, der betjener sig af uautoriserede Fæstemænd. Men det synes jeg ogsaa er at gaa for vidt, i alt Fald er det, som det ogsaa blev fremhævet den Gang, at gaa rent uden for alle de Analogier, vi ellers have i Lovgivning for den Slags Forhold. Saaledes som altjaa Sagen ligger for, da der ikke, saa vidt mig bekendt her i Rigsdagen, har dannet sig en bestemt Overbevisning eller Tilbøjelighed til helt at omskafte dette Forhold, tror jeg, man maa lade sig nøje med, hvad der foreligger i Djeblikket.

Det. Hansen: Den foreliggende Sag gaar jo kun ud paa at skærpe Straffen efter § 1 i Loven af 1ste April 1891 — det vil altsaa sige at skærpe Straffen for de Forseelser, der begaas af uautoriserede Personer, der beskæftige sig med, som der staar i Loven, enten direkte eller indirekte at tilbyde eller yde sin Mellemkomst ved Afslutningen af Thyendekontrakter. Jeg beklager, at man, naar man nu gaar til at skærpe Straffen efter § 1 i Loven af 1ste April 1891, saa ikke tillige er kommen ind paa at skærpe eller nærmere præcisere Straffen for de autoriserede Fæstemænd, som maatte forje sig. Det ærede 4de Medlem for 2den Kreds (P. Jensen) har fremhævet en Ulempe, som der vist nok almindelig klages over, og det er den, at ogsaa autoriserede Fæstemænd be-